

BUDGETMOTION 48/2010 rd

Anslag för minskning av vattendragens näringsämneshalter genom reduceringsfiske

Till riksdagen

Det största hotet för Östersjön är övergödningen. Övergödningen påverkar vattenkvaliteten, ekosystemens funktion samt vattendragens friluftsanvändning. Därtill så har vattendragens fiskbestånd ändrats så att mörtfisken märkbart har ökat. Detta har försvårat verksamhetsförutsättningarna för yrkesfiskarna och minskat fritidsanvändningen av våra vattendrag.

I regeringens Östersjöredogörelse har det för ett hållbart fiske och fiskeuppfödningens del framförts bl.a. initierandet av så kallat reduceringsfiske samt ett särskilt stödssystem för detta. Med systemet menas näringsämnenas bortförande i form av fiske av mindre värdefull fisk (mörtfisk). Under riksdagens behandling av Östersjöredogörelsen påpekade miljöutskottet att det behövs ett särskilt startstöd för att fiskare ska känna sig motiverade att inleda reduceringsfiske i större utsträckning.

Vid Östersjötoppmötet som hölls i februari 2010 (BSAS) gav Finlands regering ett löfte om att förbättra förhållandena i Skärgårdshavet. Som en konkret åtgärd nämns understödet av reducering av fosfor från vattnet genom s.k. reduceringsfiske av sporadiskt använd fisk (mörtfisk).

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet förverkligar under åren 2010—2011 ett pilotprojekt där tekniska och ekonomiska möjligheter för att använda mindre värdefull fisk i olika kedjor, såsom livsmedel, djurföda och bioenergi, ska utredas. Dessutom görs det en uppskattning av reduceringsfiskets ekologiska hållbarhet samt de ifråga-

varande arternas förekomst i centrala fångstområden. Resultaten hittills är lovande.

Enligt preliminära beräkningar går det att hållbart fiska minst 10 000 ton mörtfisk per år. En mera noggrann uppskattning kan göras då det ovannämnda pilotprojektet slutförts. Reduceringsfiske av mörtfisk skulle förbättra situationen för värdefisk eftersom täta mört- och braxenstim tävlar om näring och livsutrymme med abborre och gös.

Som en del av regeringens Östersjöredogörelse och regeringens löfte på BSAS föreslår vi en reservering av två miljoner euro i nästa års budget för reduceringsfisket. Stödet riktas speciellt till Finska vikens och Skärgårdshavets övergödda kustområden där det förekommer yrkesfiskerinäring.

Anslaget skulle per år möjliggöra en reducering av minst 5 000 ton mindre värdefull fisk från skärgårdsvikarna längs med kusten. Detta motsvarar minst 38 ton fosfor. Finland har i och med HELCOM:s aktionsplan för Östersjön förbundit sig till att reducera fosforutsläppen i Finska viken med 150 ton per år. Genom reduceringsfisket skulle 25 % av detta mål kunna uppfyllas. I jämförelse med många andra vattendragsinvesteringar så är reduceringsfiske en mycket kostnadseffektiv åtgärd. Till exempel förordar Finlands nationella implementeringsplan av HELCOM:s BSAP att glesbygdens belastning borde minskas med 46 ton dvs. i ungefär samma omfattning som reduceringsfisket skulle möjliggöra. Reduceringsfiske kan jämföras med förbudet av fosfat-

haltiga tvättmedel som införs år 2012 och som beräknas minska fosforbelastningen med 15 ton.

I reduceringsfiskets initieringsskede skulle enligt beräkning ungefär femtio yrkesfiskare delta. Samtidigt skulle det ha en sysselsättande effekt inom yrkesfiskeindustrin om uppskattningsvis tio årsverken. Fiskeförädlingsindustrins sysselsättningsgrad skulle sannolikt vara större.

Det långsiktiga målet är att stabilisera marknadspriset för mindre värdefull fisk så att fiske av dessa arter skedde kontinuerligt i och med mark-

nadskrafter. Det går att framställa hälsosamma och läckra produkter av mörtfisk, t.ex. fiskbul-lar. Ifall att mörtfisk inte går åt som matfisk för människor eller boskap så kan den användas i bioenergiproduktion.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att riksdagen ökar moment 30.40.62 i budgeten för 2011 med 2 000 000 euro för minskning av vattendragens närings-ämneshalter genom reduceringsfiske.

Helsingfors den 20 september 2010

Christina Gestrin /sv